

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Raporti i Auditorit të Pavarur dhe Pasqyrat Financiare
më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2012

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Përmbajtja	Faqe
Raporti i Auditorit të Pavarur	1
Pasqyra e gjendjes financiare	3
Pasqyra e përmbledhur e të ardhrave	4
Pasqyra e ndryshimeve në kapital dhe rezerva (ekuitet)	5
Pasqyra e rrjedhjes së parasë	6
Shënime për pasqyrat financiare	7 - 40

Raporti i Auditorit të Pavarur

Grant Thornton LLC
Rr. Rexhep Mala 18
10 000 Pristina
Kosovo

T +381 38 247 771
+381 38 247 801
F +381 38 247 802
www.grant-thornton.com.mk

Për Bordin e

Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të bashkëngjitura të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës (“Banka”), të cilat përbëhen nga pasqyra e gjendjes financiar më 31 dhjetor 2012, pasqyra e përmbledhur e të ardhurave, pasqyra e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyra e rrjedhjes së parasë për vitin e mbyllur në atë datë, dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël dhe informatat tjera shpjeguese.

Përgjegjësia e menaxhmentit për pasqyrat financiare

Manaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të këtyre pasqyrave financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, dhe për kontrollet e brendshme aq sa manaxhmenti i konsideron të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale të shkaktuara nga mashtrimi apo gabimi.

Përgjegjësia e auditorit

Përgjegjësia jonë është të shprehim një opinion mbi këto pasqyra financiare bazuar në auditimin tonë. Auditimi ynë u krye në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit. Këto standarde kërkojnë që ne të respektojmë kërkesat e etikes dhe të planifikojmë dhe kryejmë auditimin me qëllim që të marrim një siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare nuk përmbajnë anomali materiale.

Auditimi ka të bëjë me kryerjen e procedurave për të marrë evidencë auditimi rreth shumave dhe informacioneve të dhëna në pasqyrat financiare. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i auditorit, përfshirë këtu edhe vlerësimin e rreziqeve të anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimit apo gabimit. Kur vlerëson këto rreziqe, auditori merr në konsideratë kontrollet e brendshme të lidhura me përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në mënyrë që të planifikojë procedura të përshtatshme auditimi në rrethanat e Bankës, por jo me qëllim për të shprehur një opinion mbi efektshmërinë e kontrolleve të brendshme të saj. Një auditim gjithashtu përfshin vlerësimin e përshtatshmërisë së politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e prezantimit të përgjithshme të pasqyrave financiare.

Ne besojmë që evidenca e auditimit që ne kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë bazat për opinionin tonë të auditimit.

Opinion

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës më 31 dhjetor 2012, rezultatin e saj financiar dhe rrjedhjen e parasë për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Grant Thornton LLC
Grant Thornton LLC

Prishtinë, Kosovë
10 maj 2013

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

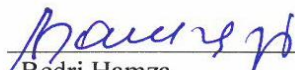
Pasqyra e gjendjes financiare

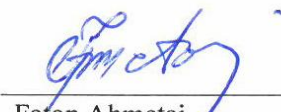
Më 31 dhjetor

<i>Në mijë Euro</i>	Shënimi	2012	2011
Aktivët			
Paraja e gatshme	7	16,761	13,456
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	99,549	31,513
Bono thesari	9	285,983	24,988
Depozita me bankat e huaja	10	821,590	1,009,046
Mjete të ndërlidhura me FMN	11	245,401	155,687
Prona dhe pajisjet	12	1,450	1,576
Mjete të paprekshme	13	1,425	1,506
Mjete tjera	14	462	446
Gjithsej aktivët		1,472,621	1,238,218
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave vendase	15	302,147	209,700
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	246,890	156,509
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	821,509	782,178
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	49,023	37,059
Detyrime të tjera vendase	19	3,289	3,337
Gjithsej detyrimet		1,422,858	1,188,783
Kapitali dhe rezervat (Equiteti)			
Kapitali	20	30,000	30,000
Rezerva të përgjithshme	21	19,435	17,980
Fitimet e mbajtura		328	1,455
Gjithsej kapitali dhe rezervat		49,763	49,435
Gjithsej detyrimet, kapitali dhe rezervat		1,472,621	1,238,218

Shënimet nga 1 deri 32 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare u miratuan nga menaxhmenti i Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës në 10 Maj 2013 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Bedri Hamza
Guvernator

Faton Ahmetaj
Drejtore për Planifikim dhe Raportim
Financiar

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Pasqyra e përmbledhur e të ardhurave

Më 31 dhjetor

<i>Në mijë Euro</i>	Shënim	2012	2011
Të ardhura nga interesi		2,786	10,079
Shpenzime për interes		(1,770)	(7,585)
Të ardhura nga interesi, neto	22	1,016	2,494
Të ardhura nga tarifa dhe komisione		1,914	2,651
Shpenzime për tarifa dhe komisione		(388)	(290)
Të ardhura nga tarifa dhe komisione, neto	23	1,526	2,361
Të ardhura nga grantet	24	55	44
Të ardhura operative të tjera	25	1,729	1,620
Fitimi / (humbja) nga kursi i këmbimit	28	32	(1,139)
Të ardhura operative		4,358	5,380
Shpenzime personeli	26	(2,566)	(2,249)
Shpenzime zhvlerësimi dhe amortizimi	12,13	(482)	(625)
Shpenzime të përgjithshme dhe administrative	27	(982)	(1,051)
Shpenzimet operative		(4,030)	(3,925)
Fitimi për vitin		328	1,455
Të ardhurat tjera të përmbledhura			
Gjithsej të ardhurat e përmbledhura		328	1,455

Shënimet nga 1 deri 32 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet
Më 31 dhjetor

<i>Në mijë Euro</i>	Kapitali i autorizuar	Rezerva të përgjithshme	Fitim i pashpërndarë	Gjithsej
Gjendja më 1 janar 2012	30,000	17,980	1,455	49,435
Transferime në rezervën e përgjithshme	-	1,455	(1,455)	-
Gjithsej transaksionet e kërkuara me ligj	-	1,455	(1,455)	-
Fitimi për vitin	-	-	328	328
Të ardhura tjera të permbledhura	-	-	-	-
Të ardhura tjera të permbledhura për vitin	-	-	328	328
Gjendja më 31 dhjetor 2012	30,000	19,435	328	49,763
Gjendja më 1 janar 2011	30,000	14,923	3,057	47,980
Transferime në rezervën e përgjithshme	-	3,057	(3,057)	-
Gjithsej transaksionet e kërkuara me ligj	-	3,057	(3,057)	-
Fitimi për vitin	-	-	1,455	1,455
Të ardhura tjera të permbledhura	-	-	-	-
Të ardhura tjera të permbledhura për vitin	-	-	1,455	1,455
Gjendja më 31 dhjetor 2011	30,000	17,980	1,455	49,435

Shënimet nga 1 deri 32 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Pasqyra e rrjedhjes së parasë

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2012

<i>Në mijë Euro</i>	Shënim	2012	2011
Rrjedhja parave nga aktivitetet operacionale			
Fitimi për periudhën		328	1,455
<i>Rregullime për:</i>			
Zhvlerësimi	12	300	484
Amortizimi	13	182	141
Të ardhura nga grantet	24	(55)	(44)
Të ardhurat nga aktiveve afatgjata materiale		(13)	-
Të ardhura nga interesi	22	(2,786)	(10,079)
Shpenzime për interes	22	1,770	7,585
		(274)	(458)
Ndryshime në bono thesari		(221,043)	104,122
Ndryshime në depozita me bankat e huaja		(508)	(40,989)
Ndryshime në aktive me FMN		(89,571)	(1,112)
Ndryshime në aktive të tjera		(17)	30
Ndryshime në detyrimet ndaj bankave vendase		92,447	6,128
Ndryshime në detyrimet ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN		90,240	2,678
Ndryshime në detyrimet ndaj institucioneve qeveritare		40,683	(17,212)
Ndryshime në detyrimet ndaj entiteve tregtare dhe publike		11,965	(6,170)
Ndryshime në detyrimet e tjera vendase		(44)	77
		(76,122)	47,094
Interesa të marra		4,319	9,147
Interesa të paguara		(2,979)	(6,895)
		(74,782)	49,346
Paraja e gjeneruar nga aktivitetet operacionale, neto			
Rrjedhja e parave nga aktivitetet investuese			
Të ardhurat nga aktiveve afatgjata materiale		13	-
Blerja e aktiveve afatgjata materiale	12	(174)	(334)
Blerja e aktiveve afatgjata jo-materiale	13	(101)	(738)
		(262)	(1,072)
Paraja e gjeneruar nga aktivitetet investuese, neto			
Rrjedhja e parave nga aktivitetet investuese			
Të ardhurat nga grantet		50	634
		50	634
Paraja e gjeneruar nga aktivitetet financuese, neto			
		(74,994)	48,908
(Zvogëlimi)/rritja e parasë dhe ekuivalentëve të saj			
Efekti i normë së këmbimit		-	-
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 1 janar		772,213	723,305
		772,213	723,305
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 31 dhjetor			
	29	697,219	772,213

Shënimet nga 1 deri 32 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

1. Subjekti raportues

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës (nga këtu e tutje "BQK" ose "Banka"), pasardhëse e Autoritetit Qendror Bankar të Kosovës, është një subjekt i pavarur juridik me kompetenca të plota si një person juridik sipas ligjit të aplikueshëm në Republikën e Kosovës. BQK është një subjekt publik i veçantë i cili ka autoritetin për të licencuar, mbikëqyrur dhe rregulluar institucionet financiare në Republikën e Kosovës. Banka vepron në përputhje me Ligjin nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës të cilit tash e tutje i referohemi si "Ligji për BQK-në". Sipas këtij ligji objektivat kryesore të BQK-së janë si vijon:

- të nxisë sigurinë, aftësinë e pagimit dhe funksionimin efikas të sistemit financiar.
- të kontribuojë në arritjen dhe mbajtjen e stabilitetit të brendshëm të çmimeve.
- të mbështes rregullat e përgjithshme ekonomike të qeverisë.

Siç është përshkruar në ligj, BQK duhet të veprojë në përputhje me parimet e një tregu të hapur me një konkurrencë të lirë, duke favorizuar ndarjen efektive të resurseve.

BQK ushtron veprimtarinë e saj nga zyrat e saj qendrore në Prishtinë. Adresa zyrtare e BQK-së është si më poshtë:

Garibaldi nr. 33

Prishtinë, Kosovë.

Bordi i Bankës Qendrore, Bordi Ekzekutiv dhe Guvernatori

Organet vendimmarrëse të BQK-së janë Bordi i Bankës Qendrore, Bordi Ekzekutiv dhe Guvernatori. Sipas nenit 79, paragrafit 2 të Ligjit për BQK-në, Bordi i Bankës Qendrore përbëhet nga Guvernatori, Drejtori Gjeneral i Thesarit dhe tre anëtar jo-ekzekutiv që janë përgjegjës për mbikëqyrjen e implementimit të politikave, të administratës dhe operacioneve të BQK-së.

Më 31 dhjetor 2012, Bordi i Bankës Qendrore përbëhej nga këta anëtarë:

- Sejdi Rexhepi – Kryetar i Bordit
- Gani Gerguri – Guvernator
- Fatmir Plakiqi – Anëtar, Drejtor i Thesarit në Ministrinë e Financave
- Mejd Bektashi – Anëtar

Bordi Ekzekutiv përbëhet nga Guvernatori, i cili është Kryesues dhe dy Zëvendësguvernatorët dhe është përgjegjës për implementimin e politikave të BQK-së dhe të operacioneve të saj.

2. Baza e përgatitjes

a) Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

b) Baza e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e vlerësimeve specifike për secilin lloj të aktives, detyrimeve, të hyrave dhe shpenzimeve në përputhje me SNRF. Baza e matjeve në formë më të plotë është shpalosur në politikat kontabël me poshtë.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

2. Baza e përgatitjes (në vazhdim)

c) Monedha funksionale dhe e prezantimit

Këto pasqyra financiare prezantohen në Euro ("EUR"), e cila është monedha funksionale e BQK-së. Nëse nuk është shënuar ndryshe, informacioni financiar i prezantuar në Euro është rumbullakosur në mijëshen më të afërt.

d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon nga menaxhmenti i Bankës që të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël dhe shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet faktike mund të ndryshojnë nga ato të vlerësuara.

Vlerësimet dhe supozimet shqyrtohen në bazë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve kontabël njihen në periudhën në të cilën vlerësimi rishikohet dhe në periudhat e ardhshme nëse ato ndikohen. Në veçanti, në shënimin 5 jepet informacion mbi elementë të rëndësishëm në vlerësimin e pasigurive dhe mbi gjykime kritike për aplikimin e politikave kontabël të cilat kanë efekt të konsiderueshëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare.

Politikat kontabël të paraqitura më poshtë janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha periudhat e prezantuara në këto pasqyra financiare.

3. Politika të rëndësishme kontabël

a) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj vlerësohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datat e kryerjes së veprimeve. Pasuritë dhe detyrimet monetare të shprehura në monedhë të huaj rivlerësohen me kursin zyrtar të këmbimit në datën e raportimit. Fitimi apo humbja nga kursi i këmbimit për zërat monetarë është diferenca ndërmjet kostove të amortizuara në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostove të amortizuara në monedhë të huaj të rivlerësuara me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Pasuritë (mjetet) dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të tregut rivlerësohen në monedhë funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e tregut. Diferencat nga kursi i këmbimit që rrjedhin nga rivlerësimi njihen në pasqyrën e të ardhurave si fitim ose humbje.

b) Interesat

Të hyrat dhe shpenzimet nga interesi njihen në pasqyrën e të ardhurave bazuar në metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që skanton pagesat dhe arkëtimet e pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së aktivitetit ose detyrimit financiar (ose një periudhë më e shkurtër kur është e përshtatshme) deri në vlerën kontabël të aktivitetit ose detyrimit financiar. Norma efektive e interesit përcaktohet në njohjen fillestare të aktivitetit ose detyrimit financiar dhe nuk rishikohet më pas.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

b) Interesat (në vazhdim)

Llogaritja e normës së interesit efektiv përfshin të gjitha komisionet a paguara apo të arkëtuara, kostot e transaksioneve, dhe zbritjet apo primet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit.

Kostot e transaksioneve përfshijnë kosto shtesë të ngarkueshme drejtpërdrejt për blerjen apo emetimin e një aktivi apo detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura në pasqyrën e të ardhurave përfshijnë interesat nga aktivet ose detyrimet financiare me kosto të amortizuar mbi bazën e interesit efektiv.

c) Tarifa dhe komisione (ngarkesa)

Të hyrat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës së interesit efektiv për një pasuri apo detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të hyrat tjera nga komisionet dhe tarifat, përfshirë tarifat e transaksioneve për llogaritë operative, transferimet e fondeve dhe tarifat e licencimit njihen në momentin e kryerjes së shërbimeve të lidhura me to.

Shpenzime të tjera për komisione dhe tarifa lidhen kryesisht me tarifa transaksionesh ose shërbimesh të cilat shpenzohen në momentin që shërbimet përfitohen.

d) Përfitimet e punonjësve

BQK paguan kontributet për sigurimet shoqërore të detyrueshme që përcaktojnë përfitimet e punonjësve kur dalin në pension. Këto kontribute klasifikohen sipas planeve të kontributit të paracaktuara, bazuar në legjislacionin e Kosovës. Kontributet e BQK-së njihen si shpenzim në pasqyrën e të ardhurave kur ato ndodhin.

BQK-ja paguan kontributet e pensionit sikurse lejohet nga legjislacioni i Kosovës, ku shteti siguron përfitime pensioni për punonjësit më rastin e daljes së tyre në pension. Kontributet e BQK-së për planet e pensionit i ngarkohen si shpenzim fitimit ose humbjes në momentin kur ndodhin.

e) Tatimi dhe shpërndarja e fitimit

BQK-ja është e përjashtuar nga tatimi mbi fitimin sipas Ligjit nr. 03/L-209 të miratuar më 22 korrik 2010. Shih shënimin 4 (f) se si BQK-ja shpërndan fitimin saj.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare

Banka klasifikon investimet e saja në këto kategori: Pasuri (mjete) financiare me vlerë reale përmes fitimit apo humbjes, kreditë dhe detyrimet, aktivet financiare të mbajtura deri në maturim dhe pasuri financiare të gatshme për tregtim. Ky klasifikim varet nga qëllimi për të cilin investimet janë siguruar. Menaxhmenti përcakton klasifikimin e investimeve të tij sipas njohjes fillestare dhe e rivlerëson këtë gjatë çdo date të raportimit.

Pasuritë (Mjetet) financiare në vlerë reale përmes fitimit apo humbjes

Kjo kategori ka dy nënkategori: mjetet financiare të mbajtura për tregtim dhe ato të përcaktuara sipas vlerës reale të fitimit apo humbjes së pësuar. Një pasuri financiare klasifikohet në "aktivet financiare me vlerë reale sipas kategorisë së fitimit apo humbjes së pësuar nëse parimisht sigurohet me qëllim të shitjes afatshkurtër, nëse formon një pjesë të portofolit të aktiveve financiare në të cilat ka dëshmi të përfitimit afatshkurtër, apo nëse përcaktohet kështu nga menaxhmenti.

Kreditë dhe të arkëtueshmet

Kreditë dhe detyrimet janë mjete financiare jo-derivative me pagesa fikse apo të përcaktueshme dhe që nuk citohen në një treg aktiv përveç atyre që Banka ka për qëllim t'i shesë në afat të shkurtër apo që i ka përcaktuar në vlerën reale sipas fitimit apo humbjes apo vënë në dispozicion për shitje. Fillimisht kreditë dhe detyrimet njihen në vlerë reale dhe më pas maten në vlerën e amortizuar duke shfrytëzuar metodën e interesit efektiv, minus provizionin për efekt zhvlerësimi. Provizioni për dëmin e kredive dhe detyrimeve përcaktohet kur ka prova objektive se Banka nuk do të jetë në gjendje që të arkëtojë të gjitha shumat e detyrueshme sipas kushteve fillestare.

Mjetet financiare të mbajtura deri në maturim

Mjetet financiare të mbajtura deri në maturim janë pasuri financiare jo-derivative me pagesa fikse apo të përcaktueshme përveç atyre që plotësojnë përcaktimin e kreditorëve dhe detyrimeve që menaxhmenti i Bankës ka qëllim dhe mundësi pozitive që të mbaj sipas maturitetit. Fillimisht aktivet njihen në vlerë reale dhe më pas maten në vlerën e amortizuar duke shfrytëzuar metodën e interesit efektiv, minus provizionin për efekt zhvlerësimi, Provizioni për dëmin e shumave të mbajtura në maturim përcaktohet kur ka prova objektive se Banka nuk do të jetë në gjendje që të arkëtojë të gjitha shumat e detyrueshme sipas kushteve fillestare.

Mjetet financiare të gatshme për tregtim

Mjetet financiare të gatshme për tregtim janë pasuri financiare jo-derivative të cilat ose përcaktohen në këtë kategori ose klasifikohen në ndonjërin nga kategoritë tjera. Banka nuk ka aktive të klasifikuara në këtë kategori.

i. Njohja

BQK-ja fillimisht njeh depozitat në datën kur ato krijohen. Të gjitha mjetet dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit në të cilën BQK bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Mjetet financiare apo detyrimet financiare fillimisht maten me vlerën e drejtë, të cilës i shtohen, për artikujt jo me vlerën e drejtë përmes fitimit apo humbjes, kostot e transaksionit që i atribuohen direkt blerjes apo emetimit të tyre.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

f) Mjetet dhe detyrimet financiare (në vazhdim)

ii. Çregjistrimi (Shlyrja)

BQK-ja çregjistron një pasuri financiar kur mbarojnë të drejtat kontraktuale të rrjedhjeve të parasë që vijnë nga mjeti financiar, ose kur transferon të drejtat për të marrë rrjedhjet e kontraktuara të parasë mbi mjetin financiar përmes një transaksion në të cilin transferohen në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet nga pronësia e mjetit financiar. Interesat në aktivin financiar të transferuar të cilat janë krijuar apo mbajtur nga BQK-ja njihen si një pasuri apo detyrim i veçantë. Në çregjistrimin e një mjeti (aseti) financiar, ndryshimi në mes të vlerës kontabël të tij (ose vlerës kontabël të ndarë në pjesën e tij të transferuar), dhe shumën e (i) vlerës së marrë (duke përfshirë çdo aset të ri që ka marrë minus çdo detyrim të ri të supozuar) dhe (ii) çdo fitim apo humbje kumulative që është njohur në të ardhurat e tjera të përmbledhura, njihet si fitim ose humbje.

BQK-ja çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale janë përmbushur, ndërprerë apo përfunduar.

iii. Netimi

Mjetet dhe detyrimet financiare netohen me njëra-tjetrën dhe shuma paraqitet neto në pasqyrën e gjendjes financiare atëherë dhe vetëm atëherë kur BQK-ja ka të drejtën ligjore për të netuar këto shuma dhe ka si qëllim ose t'i shlyejë neto ose të realizojë pasurinë dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet nga standardet kontabël, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme.

iv. Matja e kostos së amortizuar

Kostoja e amortizuar e një mjeti ose detyrimi financiar është vlera me të cilën mjeti ose detyrimi financiar matet në momentin e njohjes fillestare, duke i zbritur pagesat e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv të çdo diference ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësi.

v. Matja e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë është shuma me të cilën një pasuri (aset) mund të këmbëhet, ose një detyrim të shlyhet, në mes të palëve të në një transaksion të vullnetshëm midis palëve në datën e matjes.

Kur është e disponueshme, BQK-ja mat vlerën e drejtë e një instrumenti duke përdorur çmimet e kuotuar në një treg aktiv për këtë instrument. Një treg konsiderohet si aktiv, nëse çmimet e kuotuar janë të disponueshme në mënyrë të shpejtë dhe të përfaqësojnë transaksionet që ndodhin aktualisht në treg në bazë të vullnetshme midis palëve.

Nëse tregu për instrumentin financiar nuk është aktiv, BQK krijon vlerën e drejtë duke përdorur një teknikë vlerësi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë përdorimin e transaksioneve më të fundit të midis palëve të mirë informuara dhe ne formë të vullnetshme, (nëse janë të disponueshme), referimin në vlerën e drejtë aktuale të instrumenteve tjera që në thelb janë të njëjta, analizat e skontimit të rrjedhave të parasë dhe modelet e vlerësimit të çmimit. Teknika vlerësuese e zgjedhur, përdor maksimalisht të dhënat e tregut, mbështetet sa më pak të jetë e mundur në vlerësimet specifike të BQK-së, përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do t'i marrin parasysh në vendosjen e çmimit dhe janë në përputhje me metodologjitë e pranuar ekonomike për vendosjen e çmimit të instrumenteve financiare. Të dhënat përmes teknikave vlerësuese paraqesin në mënyrë të arsyeshme pritjet e tregut dhe matjet e faktorëve të rrezikut që ekzistojnë në instrumentin financiar. BQK-ja kalibron teknikat vlerësuese dhe i teston ato për vlefshmërinë e tyre duke shfrytëzuar çmimet nga transaksionet aktuale të dallueshme të tregut në të njëjtin instrument apo në bazë të të dhënave tjera të dallueshme dhe të disponueshme në treg.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

f) Mjetet dhe detyrimet financiare (në vazhdim)

vi. Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit (humbjes në vlerë)

Në çdo datë raportimi, BQK vlerëson nëse ka evidencë objektive që mjetet financiare të cilat nuk mbahen me vlerën e tregut përmes pasqyrës së të ardhurave ose humbjes janë zhvlerësuar. Mjetet financiare zhvlerësohen kur evidenca objektive paraqet që një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të mjetit (pasurisë), dhe që ngjarja që sjell humbje ka një ndikim në rrjedhjet e ardhshme të parasë së mjetit, të cilat mund të maten me besueshmëri.

Evidenca objektive që mjetet financiare janë të zhvlerësuar mund të përfshijë mospagesa ose vështirësi financiare të huamarrësit, ristrukturimin e një depozite apo paradhënie nga BQK-ja me kushte dhe afate të cilat BQK-ja nuk do t'i kishte konsideruar, të dhëna që një huamarrës ose emetues i letrave me vlerë po falimenton, zhdukja e një tregu aktiv për një letër me vlerë, ose të dhëna të tjera të dukshme lidhur me një grup aktivesh si p.sh ndryshime të pafavorshme në aftësinë paguese të një huamarrësi ose emetuesi të letrave me vlerë, ose kushte ekonomike që lidhen me sjelljen e vështirësive financiare në BQK.

Humbja në vlerë (zhvlerësimi) i një aktivi financiar të matur me koston e amortizuar llogaritet si diferencë ndërmjet vlerës kontabël dhe vlerës aktuale të rrjedhjeve të ardhshme të vlerësuar të parave që skontohen me normën fillestare të interesit efektiv të aktivitetit financiar. Humbjet njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe pasqyrohen në një llogari provizioni përkundrejt huave dhe paradhënies. Interesat mbi aktivet e zhvlerësuar vazhdojnë të njihen nëpërmjet skontimeve të pandryshueshme. Kur një ngjarje pas datës së bilancit tregon për zvogëlim të zhvlerësimit, zhvlerësimi anulohet nëpërmjet të ardhurës ose humbjeve

g) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Për qëllimin e pasqyrës së rrjedhjes së parasë, paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedha dhe monedha në arkë, llogari rrjedhëse me bankat dhe të tjera mjete financiare afatshkurtra me maturitet origjinal tre muaj ose më pak, të cilat janë objekt i një rreziku jo-domethënës të ndryshimeve në vlerën e drejtë, dhe përdoren nga BQK-ja në administrimin e detyrimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen në pasqyrën e gjendjes financiar me kosto të amortizuar.

h) Letra me vlerë të investimit

Letrat me vlerë që mbahen për investim, që janë Bonot e Thesarit, njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus kosto të tjera direkte të transaksionit, dhe në vijim trajtohen si investime që mbahen deri në maturim.

Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim janë mjete (pasuri) financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe maturitet fiks, të cilat BQK-ja ka synimin e qartë dhe aftësinë t'i mbajë deri në maturim, dhe të cilat nuk janë përcaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim përfshijnë bonot e thesarit.

Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim mbahen me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Në raste të shitjes ose ri-klasifikimit përpara maturimit të një sasive të konsiderueshme të letrave me vlerë që mbahen deri në maturim, larg kohës së maturimit të tyre, do të rezultojë në një riklasifikim të të gjitha letrave me vlerë që mbahen deri në maturim si të disponueshme për shitje, dhe do të parandalonte BQK-në të klasifikonte letrat me vlerë për qëllime investimi si të mbajtura deri në maturim gjatë periudhës aktuale dhe gjatë dy viteve financiare pasuese.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

i) Prona dh pajisjet

i. Njohja dhe matja

Zërat e pronës dhe pajisjeve paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga ndryshimi në vlerë.

Kosto përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të lidhura me blerjen e mjetit. Kosto e mjeteve të ndërtuara nga vetë BQK-ja përfshin koston e materialeve dhe të fuqisë punëtore të drejtpërdrejtë, kosto të tjera që lidhen drejtpërdrejt me sjelljen e mjetit në gjendjen funksionale që ai të jetë i përdorshëm në mënyrën e synuar, dhe kostot e çmontimit dhe lëvizjes së pajisjeve dhe restaurimin e ambientit ku ato janë vendosur.

Programe kompjuterike të blera që janë thelbësore për funksionimin e pajisjes përkatëse kapitalizohen si pjesë e asaj pajisjeje.

Kur pjesë të një elementi të pronës dhe pajisjeve kanë jetëgjatësinë e dobishme të ndryshme, ato kontabilizohen si elemente të veçanta (komponentë kryesor) të aktiveve afatgjata materiale.

ii. Kostot vijuese

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një elementi të pronës dhe pajisjeve njihet në vlerën e mbartur të elementit nëse është e mundur që përfitime të ardhshme ekonomike nga përdorimi i atij mjeti të rrjedhin në BQK, dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e servisimit të përditshëm të pronës dhe pajisjeve (aktiveve afatgjata materiale) njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në momentin kur ndodhin.

iii. Zhvlerësimi

Zhvlerësimi njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve me metodën lineare përgjatë jetëgjatësisë të secilës pjese të një elementi të aktiveve afatgjata materiale.

Vlerësimi i jetëgjatësisë për periudhën e tashme dhe krahasuese është si më poshtë:

	2012	2011
Investimet në objektet me qira	20 vite	20 vite
Pajisje	5 vite	5 vite
Kompjuterë	3 vite	3 vite
Automjete	5 vite	5 vite

Jetëgjatësia e pajisjeve tjera vlerësohet rast pas rasti. Metoda e zhvlerësimit, jetëgjatësia dhe vlera e mbetur rivlerësohen në datën e raportimit.

j) Mjetet e paprekshme

Programet kompjuterike të blera nga BQK-ja njihen me koston historike të zvogëluar për zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga ndryshimi në vlerë.

Shpenzimet e mëvonshme për programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime rrisin përfitimin e ardhshëm ekonomik prej këtij aktivi. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin.

Shpenzimi i amortizimit njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve, bazuar mbi metodën lineare të amortizimit gjatë jetës së dobishme ekonomike të programit kompjuterik, prej datës në të cilën ky program është i gatshëm për përdorim. Jeta e dobishme ekonomike e programeve kompjuterike bazohet në vlerësimin për shfrytëzimin e atij programi pa qenë nevoja për ndonjë përmirësim të madh, aktualisht nga 3 deri në 10 vite.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

k) Rënia në vlerë i mjeteve jo-financiare

Vlera kontabël e mjeteve jo-financiare të BQK-së, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për ndryshim në vlerë. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e mjetit.

Humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aseti ose e njësisë gjeneruese të parasë tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësia gjeneruese e mjeteve monetare është grupi më i vogël i identifikueshëm i aseteve që gjeneron rrjedhë të parasë që janë të pavarura nga mjetet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në pasqyrën e të ardhurave. Humbjet nga rënia në vlerë e njësisë gjeneruese të parasë shpërndahen në mënyrë proporcionale midis aseteve të tjera të njësisë (grupi të njësisë) për të zvogëluar vlerën kontabël të tyre.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të parasë është më e madhja ndërmjet vlerës së tij në përdorim dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, rrjedhjet e ardhshme të vlerësuara të mjeteve monetare skontojnë në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin.

Humbjet nga rënia në vlerë të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse rënia në vlerë është zbutur ose nuk ekziston më. Një humbje nga rënia në vlerë anulohet nëse ka pasur ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga rënia në vlerë anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin dhe zhvlerësimin, dhe sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga rënia në vlerë.

l) Detyrimet financiare

Burimet e financimit të BQK-së janë depozitat nga institucionet ndërkombëtare, qeveritare, publike, bankare dhe institucione të tjera financiare. Detyrimet financiare maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

m) Të ardhurat nga grantet

Grantet qeveritare njihen fillimisht si të ardhura të shtyra kur ekziston një siguri e arsyeshme se ato do të merren dhe se BQK-ja do t'i përmbahet kushteve lidhur me grantin. Grantet që BQK-ja përfiton për shpenzime njihen si fitim ose humbje në baza sistematike në të njëjtat periudha në të cilat njihen shpenzimet. Grantet që BQK-ja përfiton për koston e një aseti njihen në fitim ose humbje në baza sistematike përgjatë jetës së përdorimit të asetit.

n) Pagat e financuara nga donatorët

Individë të caktuar të angazhuar në BQK janë ekspertë ndërkombëtar të caktuar dhe financiar për një afat të shkurtër nga organizatat ndërkombëtare. Financimi nga këto organizata ndërkombëtare ndër të tjera përfshin, por nuk kufizohet në pagesën e pagave të këtyre ekspertëve ndërkombëtar. Duke qenë se kjo ndihmë i paguhet personave të caktuar drejtpërdrejt nga organizatat ndërkombëtare, nivelet e pagesës nuk janë të njohura dhe as nuk janë të përfshira në këto pasqyrat financiare.

o) Provizionet

Provizionet njihen nëse, si rezultat i ngjarjeve që kanë ndodhur në të kaluarën, BQK-ja ka detyrime aktuale ligjore ose konstruktive që mund të vlerësohen në mënyrë të besueshme, dhe është e mundshme që një dalje e parave apo të mirave ekonomike do të kërkohet për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke e skontuar rrjedhjen e ardhshme të parasë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën kohore të parasë dhe kur është e përshtatshme, rrezikun specifike për detyrimet.

Provizioni për kontrata të ngarkuara njihet kur përfitimet e pritura për t'u nxjerrë nga BQK-ja nga kontrata janë më të vogla se kostoja e pashmangshme e realizimit të detyrimeve sipas kontratës. Provizionin matet në vlerën aktuale me më të voglën midis koston së pritshme të ndërprerjes së kontratës dhe koston së pritshme neto të vazhdimit të kontratës. Përpara se të njihet një provizion, BQK njeh çdo humbje nga rënia në vlerë e asetit të lidhur me atë kontratë.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

p) Ndryshimet në politikat dhe shpalosjet kontabël

(i) Miratimi i 'Prezantimit të zërave të të ardhurave tjera gjithëpërfshirësve' (Ndryshimet në SNK 1)

Banka ka miratuar 'Prezantimin e zërave të të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse' (Ndryshimet në SNK 1). Ndryshimet në SNK 1 vlejné për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas 1 korrikut 2012 dhe kërkojnë nga subjektet që t'i veçojnë zërat e paraqitur në të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse (ATGJ) nga ato, të cilat në përputhje me SNRF-të tjera, nuk do të riklasifikohen pas fitimit apo humbjes dhe nga ato që do të riklasifikohen pas fitimit apo humbjes kur plotësohen kushtet specifike. Opsioni ekzistues për të paraqitur zërat e ATGJ-ve qoftë para taksave apo netos së taksave mbetet i pandryshuar; megjithatë, nëse zërat paraqiten para tatimit, atëherë Ndryshimet në SNK 1 kërkon që ndërlidhet me secilin nga dy grupet e ATGJ-ve të paraqitet veçmas.

(ii) Standardet, ndryshimet dhe interpretimet në standardet ekzistuese që nuk janë ende në fuqi dhe që nuk janë miratuar më parë nga Banka

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standarde të reja, ndryshime dhe interpretime të standardeve ekzistuese janë publikuar nga BSNK-ja por që ende nuk janë në fuqi dhe nuk janë miratuar më parë nga Banka (përveç Ndryshimeve në SNK 1 të cekur më lartë).

Menaxhmenti pret që të gjithat shpalljet relevante do të miratohen në politikat kontabël të Bankës për periudhën e parë që fillon pas datës së hyrjes në fuqi të shpalljes së tyre. Informacionet rreth standardeve të reja, ndryshimeve dhe interpretimeve që priten të jenë relevante për pasqyrat financiare të Bankës janë dhënë më poshtë. Janë nxjerrë edhe standarde dhe interpretime të caktuara tjera të reja por ato nuk priten që të kenë ndonjë ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës.

SNRF 9 Instrumentet financiare (SNRF 9)

BSNK-ja ka për qëllim që të zëvendësojë në tërësi SNK 39 'Instrumentet Financiare: Njohja dhe Matja' me SNRF 9. Deri me tani, janë nxjerrë kapitujt që kanë të bëjnë me njohjen, klasifikimin, matjen dhe çregjistrimin e aseteve dhe detyrimeve financiare. Këta kapituj janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 janar 2015. Kapitujt tjerë që kanë të bëjnë me metodologjinë e zhvlerësimit dhe llogaritjen kufizuese janë ende në zhvillim e sipër. Për më tepër, në nëntor të vitit 2011, BSNK-ja mbase kishte vendosur që të bëjë modifikime të kufizuara në modelin e klasifikimit të aktiveve financiare të SNRF 9 me qëllim të adresimit çështjeve të zbatimit. Menaxhmenti të Bankës i duhet të vlerësojë ndikimin e këtij standardi të ri në pasqyrat financiare të Bankës. Megjithatë, menaxhmenti nuk pret që implementojë SNRF 9 përderisa të jenë publikuar të gjithë kapitujt e tij dhe që ata të mund të vlerësojnë në mënyrë gjithëpërfshirëse ndikimin e të gjitha ndryshimeve.

Standardet e konsolidimit

Një pako standarde të reja të konsolidimit është efektive për periudhën që fillon më 1 janar 2013. Informacionet rreth këtyre standardeve të reja janë paraqitur më poshtë. Menaxhmenti i kompanisë duhet të vlerësojë ndikimin e këtyre standardeve të reja dhe të rishikuara në pasqyrat financiare të Bankës.

SNRF 10 'Pasqyrat e Konsoliduara Financiare' (SNRF 10)

SNRF 10 zëvendëson SNK 27 'Pasqyrat e Konsoliduara dhe të Veçanta Financiare' (SNK 27) dhe KSI 12 Konsolidimi – Subjektet më Qëllim të Posaçëm. SNRF 10 rishikon përkufizimin e kontrollit dhe siguron udhëzime të reja të vazhdueshme rreth aplikimit të tij. Këto kërkesa të reja kanë potencial për të ndikuar se cilët nga investuesit e grupit konsiderohen të jenë degë dhe në këtë mënyrë ndryshojnë fushëveprimin e konsolidimit.

Megjithatë, kërkesat dhe procedurat e konsolidimit dhe kontabilitetit për interesat dhe ndryshmet jo-kontrolluese në kontroll mbesin të njëjta.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

p) Ndryshimet në politikat dhe shpalosjet kontabël (në vazhdim)

(iii) Standardet, ndryshimet dhe interpretimet në standardet ekzistuese që nuk janë ende në fuqi dhe që nuk janë miratuar më parë nga Banka (në vazhdim)

SNRF 11 ‘Aranzhimet e Përbashkëta’ (SNRF 11)

SNRF 11 zëvendëson SNK 31 ‘Interesat në kompanitë “Jonit Venture” (SNK 31). Llogaritjen nga investitorët e sjell më afër me të drejtat dhe obligimet e tyre lidhur me aranzhimin e përbashkët. Përveç kësaj, opsioni i SNFR 11 për të shfrytëzuar konsolidimin proporcional për sipërmarrjet e përbashkëta është eliminuar. SNFR 11 tani kërkon shfrytëzimin e metodës së llogaritjes së kapitalit, e cila aktualisht shfrytëzohet për investimet në shoqëri.

SNRF 12 ‘Shpalosja e Interesave në Entitetet Tjera’ (SNFR 12)

SNFR 12 integron dhe e bën të qëndrueshme kërkesën për shpalosje për llojet e ndryshme të investimeve duke përfshirë entitetet me strukturë të pakonsoliduar. Paraqet kërkesat e reja për shpalosje lidhur me rreziqet ndaj të cilave ekspozohet një entitet nga përfshirja e tij me entitete e strukturuar.

Udhëzimit kalimtar për SNRF 10, 11, 12

Pas nxjerrjes së standardeve të reja, the BSNK-ja ka bërë disa ndryshime në dispozitat kalimtare në SNRF 10, SNRF 11 dhe SNRF 12. Ky udhëzim konfirmon se nuk kërkohet nga entiteti që të aplikojë SNRF 10 në mënyrë retrospektive në rrethana të caktuara dhe sqaron kërkesat për paraqitjen e krahasuesve të rregulluar. Udhëzimi po ashtu bën ndryshime në SNRF 11 dhe SNRF 12 që siguron një lehtësim të ngjashëm nga paraqitja apo rregullimi i të dhënave krahasuese për periudhat para periudhës së menjëhershme paraprijëse. Për më tepër, ai siguron një lehtësim shtesë duke hequr kërkesën për paraqitjen e krahasuesve për shpalosjet që kanë të bëjnë me entitetet me strukturë të pakonsoliduar për çdo periudhë para periudhës së parë vjetor për të cilën aplikohet SNRF 12. Udhëzimi i ri është gjithashtu efektiv për periudhat vjetor më apo pas 1 janarit 2013.

Ndryshimet pasuese në SNK 27 ‘Pasqyrat e Veçanta Financiare’ (SNK 27) dhe SNK 28 ‘Investimet në Shoqëri dhe Sipërmarrje të Përbashkëta’ (SNK 28). SNK 27 tani merret vetëm me pasqyrat e veçanta financiare. SNK 28 sjell në fushëveprimin e saj investimet në sipërmarrje të përbashkëta. Megjithatë, metodologjia për llogaritjen e kapitalit sipas SNK 28 mbetet e njëjtë.

SNFR 13 ‘Matja e Vlerës së Drejtë’ (SNRF 13)

SNFR 13 sqaron përcaktimin e vlerës së drejtë dhe ofron udhëzime përkatëse dhe shpalosje të shtuar rreth matjeve të vlerës së drejtë. Nuk përcakton se cilët zëra kërkohen që të vlerësohen drejtë. SNRF 13 është i zbatueshëm për periudhat vjetor që fillojnë më apo pas 1 janarit 2013.

Menaxhmenti është në proces të rishikimit të metodologjive vlerësuese të tij për përputhshmëri me kërkesat e reja dhe duhet të bëjë vlerësimin rreth ndikimit të tyre në pasqyrat financiare të Bankës.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

p) Ndryshimet në politikat dhe shpalosjet kontabël (në vazhdim)

(iii) Standardet, ndryshimet dhe interpretimet në standardet ekzistuese që nuk janë ende në fuqi dhe që nuk janë miratuar më parë nga Banka (në vazhdim)

Ndryshimet në SNK 19 'Përfitimet e Punonjësve' (Ndryshimet SNK 19)

Ndryshimet në SNK 19 përfshijnë një numër të përmirësimeve të synuara nëpërmjet këtij standardi. Ndryshimet kryesore kanë të bëjnë me planet e definuara të përfitimit.

Ato:

- eliminojnë 'metodën e korridorit', që kërkon nga entitetet që të njohin të gjitha fitimet dhe humbjet që lindin në periudhën raportimit,
- ndryshojnë matjen dhe paraqitjen e komponentëve të caktuar të kostos së definuar të përfitimit,
- shtojnë kërkesat për shpalosje, duke përfshirë informacionet rreth karakteristikave të planeve të definuara të përfitimit dhe rrethqeve ndaj të cilave ekspozohen subjektet që marrin pjesë në to.

Ndryshimet SNK 19 janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas 1 janarit 2013 dhe aplikohen në mënyrë retrospektive.

Netimi i Aktiveve Financiare dhe Detyrimeve Financiare (Ndryshimet në SNK 32)

Ndryshimet në SNK 32 japin udhëzime rreth aplikimit me qëllim të adresimit të mospërputhjeve gjatë aplikimit të kritereve të SNK 32 për netimin e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare në dy fushat si në vijim:

- kuptimin e 'aktualisht ka të drejtë të zbatueshme ligjore të netimit',
- se disa sisteme të zgjidhjes bruto mund të konsiderohen si ekuivalente zgjidhjes neto.

Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas 1 janarit 2014 dhe kërkohen që të zbatohen në mënyrë retrospektive. Menaxhmenti nuk pret ndonjë ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës nga këto Ndryshime.

Shpalosjet – Netimi i Aktiveve Financiare dhe Detyrimeve Financiare (Ndryshimet në SNRF 7)

Shpalosje kualitative dhe kuantitative i janë shtuar SNRF 7 'Instrumentet Financiare: Shpalosjet (SNRF 7) e që kanë të bëjnë me shumën bruto dhe neto të instrumenteve të njohura financiare që janë (a) netimi në pasqyrën e gjendjes financiare dhe (b) subjekt i aranzhimit kryesor të zbatueshme të netimit dhe aranzhimeve të ngjashme, madje edhe nëse në nuk është netuar në pasqyrën e gjendjes financiare Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas 1 janarit 2014 dhe kërkohen që të zbatohen në mënyrë retrospektive. Menaxhmenti nuk pret ndonjë ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës nga këto Ndryshime.

Përmirësimet Vjetore 2009-2011 (Përmirësimet Vjetore)

Përmirësimet Vjetore 2009-2011 (Përmirësimet Vjetore) kanë bërë disa ndryshime të vogla në një numër të SNRF0ve. Ndryshimet që janë relevante për Bankën janë përmbledhur si më poshtë:

Sqarimi i kërkesave për hapje të pasqyrës së gjendjes financiare:

- sqaron se data e duhur për hapje të pasqyrës së gjendjes financiare është fillimi i fillimi i periudhës paraprijëse (nuk kërkohet që edhe më tej të paraqiten shënimet e ndërlidhura)
- adreson kërkesat relative për hapje të pasqyrës së gjendjes financiare kur një entitet ndryshon politikat kontabël apo rikrijon pasqyra apo bën riklasifikime retrospektive në përputhje me SNK 8.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

p) Ndryshimet në politikat dhe shpalosjet kontabël (në vazhdim)

(iii) Standardet, ndryshimet dhe interpretimet në standardet ekzistuese që nuk janë ende në fuqi dhe që nuk janë miratuar më parë nga Banka (në vazhdim)

Sqarimi i kërkesave për të dhënave krahasuese të siguruara përtej kërkesave minimale:

- sqaron se të dhënat shtesë rreth pasqyrës financiare nuk duhet të paraqiten në formën e një vargu komplet pasqyrash financiare për periudhat përtej kërkesave minimale.
- kërkon qëçdo e dhënë plotësuese shtesë e paraqitur duhet të paraqitet në përputhje me SNRF dhe entiteti duhet t'i paraqes të dhënat krahasuese në shënimet e ndërlidhura për atë të dhënë shtesë.

Efekti tatimor i shpërndarjes së instrumenteve të ekuitetit tek poseduesit:

- adreson mospërputhjen e perceptuar ndërmjet SNK 12 'Tatimi në të Ardhura' (SNK 12) dhe SNK 32 'Instrumentet Financiare: Paraqitja (SNK 32) në lidhje me njohjen e pasojave të tatimit në të ardhura lidhur me shpërndarjet e një instrumenti të ekuitetit tek poseduesit dhe me kostot e transaksionit të një transaksioni të ekuitetit;
- sqaron se qëllim i i SNK 32 është që të ndjek kërkesat në SNK 12 të llogaritjes së tatimit në të ardhura që ndërlidhet me shpërndarjet e një instrumenti të ekuitetit tek poseduesit dhe me kostot e transaksionit të një transaksioni të ekuitetit.

Të dhënat e segmetuara për gjithsej aktive dhe detyrime:

- sqaron se gjithsej aktivet dhe detyrimet për një segment të veçantë të raportueshëm janë të nevojshme për shpalosje nëse dhe vetëm nëse: (i) matja e gjithsej aktiveve apo e gjithsej detyrimeve (apo që të dyja) i sigurohet rregullisht vendimmarrësit kryesor të operacioneve; (ii) ka pasur një ndryshim material nga matjet e shpalosura në pasqyrat e fundit vjetor financiare për atë segment të raportueshëm.

Përmirësimet vjetore të cekura më lartë janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas 1 janarit 2013. Menaxhmenti nuk pret ndonjë ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës nga këto Ndryshime.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar

a) Prezantim dhe të përgjithshme

BQK është ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiare:

- Rreziku i kreditor
- Rreziku operacional
- Rreziku i likuiditetit
- Rreziku i tregut

Ky shënim paraqet informacion lidhur me ekspozimin e BQK-së ndaj rreziqeve të mësipërme si dhe objektivat, politikat dhe procedurat për matjen dhe administrimin e tyre si dhe për administrimin e kapitalit të BQK-së. Shënime të tjera sasiore janë përfshirë përgjatë këtyre pasqyrave financiare.

Struktura e menaxhimit të rrezikut

Krijimi dhe mbikëqyrja e strukturës së administrimit të rrezikut të BQK-së është përgjegjësi e Bordit të Bankës Qendrore. Menaxhmenti i BQK-së raporton rregullisht nëpërmjet Bordit Ekzekutiv të BQK-së tek Bordi i BQK mbi veprimet e lidhura me administrimin e rrezikut. Bordi Ekzekutiv dhe Komitetit i Investimeve janë të angazhuar në zhvillimin dhe monitorimin e politikave të administrimit të rrezikut të BQK-së. Këto politika implementohen më pas nga njësitë organizative përkatëse.

Politikat e administrimit të rrezikut të BQK-së janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet e ndeshura nga BQK-ja, për të vendosur limite dhe kontrole të përshtatshme, dhe për të monitoruar rreziqet dhe respektimin e limiteve të vendosura. Politikat dhe sistemet e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht në mënyrë që të reflektojnë ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Me anë të trajnimeve, standardeve dhe procedurave të administrimit, BQK-ja synon të zhvillojë një mjedis kontrolli konstruktiv dhe të disiplinuar, në të cilin të gjithë punonjësit të jenë të vetëdijshëm për rolet dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i Auditimit të BQK-së është përgjegjës për monitorimin e pajtueshmërisë me politikat dhe procedurat e administrimit të rrezikut, si dhe për rishikimin e mjaftueshmërisë së strukturës së administrimit të rrezikut lidhur me rreziqet që përballet BQK-ja. Komiteti i Auditimit të BQK-së ndihmohet në kryerjen e detyrave të tij nga Departamenti i Auditimit të Brendshëm. Auditimi i brendshëm ndërmerr auditime të kontroleve dhe të procedurave të administrimit të rrezikut në mënyrë të rregullt dhe rastësore, rezultatet e të cilave i raportohen Komitetit të Auditimit përmes Shefit të Auditimit të brendshëm.

b) Rreziku i kreditor

Rreziku i kreditor është rreziku i humbjes së mjeteve financiare për BQK-në nëse një palë kontraktuese e instrumenteve financiare dështon të përmbushë detyrimet kontraktuale të saj, dhe mund të rrjedh kryesisht nga investimet e BQK-së në letra me vlerë dhe depozitat (në tregjet e parasë apo llogari rrjedhëse) në banka të tjera.

Menaxhimi i rrezikut të kreditimit

i. Investimet dhe ekspozimi në banka të tjera

BQK-ja e kufizon ekspozimin e saj ndaj rrezikut të kreditimit duke investuar vetëm në letra me vlerë të emetuara nga qeveritë e vendeve të BE-së dhe duke pasur depozita pranë bankave të huaja, detyrimet afatshkurtra të të cilave janë të vlerësuara në një nga dy kategoritë më të larta nga agjencitë ndërkombëtare të njohura për vlerësimin e rrezikut të kreditimit. Duke pasur vlerësimet e larta kreditore, menaxhmenti nuk pret që ndonjë nga palët kontraktuese të dështojë në përmbushjen e detyrimeve të veta.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut të kreditor (në vazhdim)

Menaxhimi i rrezikut të kreditor (në vazhdim)

ii. Ekspozimi ndaj rrezikut të kreditor

Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut kreditor më 31 dhjetor 2012 dhe 31 dhjetor 2011 paraqitet nga vlera e mbartur: e llogarive rrjedhëse me bankat jo-rezidente, e bonove të thesarit dhe e depozitave me bankat jo-rezidente. Për detaje mbi ekspozimin referojuni shënimeve 8, 9 dhe 10

Asnjë nga ekspozimet e BQK-së nuk është me vonesë ose me rënie në vlerë. Nuk ka ndryshime në politikat e administrimit të rrezikut nga vitet e kaluara. BQK-ja nuk mban asnjë kolateral apo ndonjë element tjetër avancues kreditor kundrejt ekspozimit ndaj rrezikut të kreditimit.

c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që BQK-ja nuk do të jetë në gjendje të përmbushë në kohën e duhur obligimet e lidhura me detyrimet financiare.

Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit

Qëndrimi i BQK-së në menaxhimin e likuiditetit është të sigurojë vazhdimisht likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur me kohë detyrimet si në kushte normale ashtu edhe në ato të papafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme apo rrezikuar të dëmtojë reputacionin e BQK-së.

Politikat e monitorimit dhe adresimit të rrezikut të likuiditetit janë të vendosura nga Bordi Ekzekutiv i Bankës. BQK-ja menaxhon rrezikun e likuiditetit duke investuar në depozita afatshkurtra me bankat jorezidente dhe duke mbajtur shuma të mjaftueshme të mjeteve monetare. Politikat e menaxhimit të likuiditetit janë të vendosura në një mënyrë të tillë që edhe në kushte të përkeqësuar BQK-ja të jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e saj.

Pozicioni ditor i likuiditetit monitorohet dhe testime të rregullta kryhen nën skenarë të ndryshëm si për kushte të tregut normale ashtu edhe për ato më të vështira. Të gjitha politikat dhe procedurat e likuiditetit janë pjesë e rishikimit dhe aprovimit të menaxhmentit të BQK-së. Raportet mujore që mbulojnë pozicionin e likuiditetit të BQK-së i paraqiten rregullisht anëtarëve të Komitetit të Investimeve nga Departamenti i Menaxhimit të Mjeteve.

Ekspozimi ndaj rrezikut të likuiditetit

Maturiteti i mbetur kontraktual për detyrimet financiare, më përjashtim të pagesave të ardhshme të interesit:

	Shënim	Vlera e mbartur	Më pak se 1 muaj	1-3 muaj	3 muaj deri në 1 vit	1 vjet deri në 5 vite
31 dhjetor 2012						
<i>Detyrimet jo-derivative</i>						
Detyrime ndaj bankave vendase	15	302,147	302,147	-	-	-
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura	16	246,890	133,832	-	-	113,058
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	821,509	681,502	80,003	60,004	-
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	49,023	49,023	-	-	-
Detyrime të tjera vendase	19	2,428	2,428	-	-	-
		1,421,997	1,168,932	80,003	60,004	113,058
31 dhjetor 2011						
<i>Detyrimet jo-derivative</i>						
Detyrime ndaj bankave vendase	15	209,700	209,700	-	-	-
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura	16	156,509	136,045	-	-	20,464
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	782,178	355,365	165,171	261,642	-
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	37,059	37,059	-	-	-
Detyrime të tjera vendase	19	2,427	2,427	-	-	-
		1,187,873	740,596	165,171	261,642	20,464

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Menaxhim i rrezikut financiar (në vazhdim)

c) Rreziku i likuiditetit (në vazhdim)

Tabela e mësipërme tregon rrjedhjet e parasë të paskontuara të detyrimeve financiare të BQK-së bazuar në mundësinë më të hershme të maturitetit të tyre kontraktual. Për administrimin e rrezikut të likuiditetit që rrjedh nga detyrimet financiare, BQK mban mjete likuide që përfshijnë para dhe ekuivalentë të saj dhe letra me vlerë për të cilat ekziston një treg aktiv dhe likuid.

Paqëndrueshmëria në tregjet financiare botërore dhe të Kosovës

Kriza ekonomike dhe financiare botërore ka rezultuar, përveç të tjerave, në një nivel më të ulët të financimit të tregut kapital, nivel më të ulët të likuiditetit në sektorin bankar, ulje të normave të interesit nga bankat qendrore për të ndihmuar huamarrësit, injektime të kapitalit nga qeveritë, norma më të larta ndërbankare interesi dhe paqëndrueshmëri në tregun e aksioneve. Zhvillimet e mëtejshme të pafavorshme që rezultojnë nga kriza mund të kenë ndikim në pozicionin financiar dhe të likuiditetit të BQK-së.

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimi në çmimet e tregut, si normat e interesit, çmimet e kapitalit, normat e kursit të këmbimit dhe normat kreditore (që nuk lidhen me ndryshimet në gjendjen kreditore të huamarrësit/emetuesit) do të ndikojë në të ardhurat e BQK-së apo vlerën e instrumenteve financiare të mbajtura nga ajo. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë që ekspozimi ndaj rrezikut të tregut të jetë brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin nga rreziku.

Menaxhimi i rrezikut të tregut

Operacionet e BQK-së i nënshtrohen rrezikut të luhatjes së normave të interesit në masën që aktivet dhe detyrimet që bartin interes maturohen ose riçmohen në kohë apo shuma të ndryshme. Mjetet dhe detyrimet me norma të ndryshueshme janë të ekspozuara ndaj rrezikut bazë, i cili është ndryshimi në karakteristikat e riçimit të indekseve të shumëllojshëm me norma të ndryshueshme.

Veprimtaritë e menaxhimit të rrezikut synojnë të optimizojnë të ardhurat neto nga interesi bazuar mbi nivelet e normave të interesit të tregut konsistente me strategjitë e veprimit të BQK-së. Ekspozimi i BQK-së ndaj rrezikut të tregut lidhet vetëm me portofolet jo të tregtueshme.

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit - portofolet jo të tregtueshme

Rreziku kryesor ndaj të cilit portofolet jo të tregtueshme janë ekspozuar është rreziku i humbjes nga luhatja e rrjedhjeve të ardhshme të parasë apo e vlerave të drejta të instrumenteve financiare për shkak të një ndryshimi në normat e tregut. Rreziku i normës së interesit kryesisht menaxhohet duke monitoruar diferencat midis normave të interesit dhe duke pasur limite paraprakisht të miratuara për intervalet e rivlerësimit. Komiteti i investimeve është autoriteti që monitoron zbatimin e këtyre limiteve. Një përmbledhje e pozicionit të BQK-së lidhur me diferencën midis normave të interesit të portfolios jo të tregtueshme paraqitet si më poshtë:

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (në vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (në vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit - portofolet jo të tregtueshme

31 dhjetor 2012	S hë ni m	Vlera e mbartur	Më pak se 3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite
Bono thesari	9	285,983	39,994	145,992	99,997	-
Depozita me bankat e huaja	10	821,590	540,922	280,668	-	-
Mjete ne llogarit e ndërlidhura me FMN	11	193,303	80,245	-	-	113,058
Gjithsej		1,400,425	760,710	426,660	99,997	113,058
Detyrime ndaj bankave vendase	15	(302,147)	(302,147)	-	-	-
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	(194,792)	(81,734)	-	-	(113,058)
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	(821,509)	(761,505)	(32,652)	(27,352)	-
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	(49,023)	(49,023)	-	-	-
Detyrime të tjera vendase	19	(2,428)	(2,428)	-	-	-
Gjithsej		(1,369,899)	(1,196,837)	(32,652)	(27,352)	(113,058)
Ndryshimi		30,526	(436,127)	394,008	72,645	-

31 dhjetor 2011	S hë ni m	Vlera e mbartur	Më pak se 3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite
Bono thesari	9	24,988	-	24,988	-	-
Depozita me bankat e huaja	10	1,009,046	727,474	177,255	104,317	-
Mjete ne llogarit e ndërlidhura me FMN	11	155,687	135,223	-	-	20,464
Gjithsej		1,221,234	894,210	202,243	104,317	20,464
Detyrime ndaj bankave vendase	15	(209,700)	(209,700)	-	-	-
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	(156,509)	(136,045)	-	-	(20,464)
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	(782,178)	(520,536)	(221,545)	(40,097)	-
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	(37,059)	(37,059)	-	-	-
Detyrime të tjera vendase	19	(2,427)	(2,427)	-	-	-
Gjithsej		(1,187,873)	(905,767)	(221,545)	(40,097)	(20,464)
Ndryshimi		33,361	(11,557)	(19,302)	64,220	-

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

Aktivitet dhe detyrimet financiare që nuk mbartin interes nuk janë përfshirë në tabelën më lartë.

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (në vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (në vazhdim)

Rreziku i përgjithshëm jo-tregtar i normave të interesit jo të tregtueshme menaxhohet nga Departamenti i Menaxhimit të Mjeteve, i cili përdor investimet në letra me vlerë dhe depozitat në banka për të menaxhuar rrezikun e përgjithshëm që lind nga aktivitetet jo tregtare të BQK-së.

Menaxhimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt limitit të hendekut të normave të interesit, kompletohet duke vëzhguar ndjeshmërinë e mjeteve dhe detyrimeve të BQK-së ndaj skenarëve të ndryshëm standard dhe jo-standard të normave të interesit. Skenarët standard të cilët vlerësohen në mënyrë periodike, përfshijnë një rënie ose ngritje paralele në të gjitha kurbat e kthimit, prej 100 pikësh bazë ("pb"). Një analizë e ndjeshmërisë së BQK-së ndaj një rritje ose rënie të normave të interesit të tregut (duke supozuar që nuk ka lëvizje asimetrike të kurbave të kthimit si dhe një gjendje të pandryshueshme financiare) është si vijon:

2012

	100 pb	100 pb
	Rritje	Rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	305	(305)

2011

	100 pb	100 pb
	Rritje	Rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	376	(376)

Ekspozimi ndaj rreziqeve të tjera të tregut/valutore të portofoleve jo të tregtueshme

BQK-ja CBK është e ekspozuar ndaj SDR lidhur me aktivitet dhe detyrimet e saj në FMN, të cilat i monitoron në vazhdueshmëri. Ekspozimi i BQK ndaj rrezikut të valutave të huaja është si vijon:

2012

	100 pb	100 pb
	Rritje	Rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	15	(15)

2011

	100 pb	100 pb
	Rritje	Rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	35	(35)

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (në vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (në vazhdim)

31 dhjetor 2012	EUR	DVT (Ekuivalent i EUR)	Gjithsej
Aktive			
Paraja e gatshme	16,761	-	16,761
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	99,549	-	99,549
Bono thesari	285,983	-	285,983
Depozita me bankat e huaja	821,590	-	821,590
Mjete ne llogarit e ndërlidhura me FMN	113,058	132,343	245,401
Mjete të tjera	462	-	462
Gjithsej	1,337,403	132,343	1,469,746
Detyrime			
Detyrime ndaj bankave vendase	302,147	-	302,147
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	165,334	81,556	246,890
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	821,509	-	821,509
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	49,023	-	49,023
Detyrime të tjera vendase	3,289	-	3,289
Gjithsej	1,341,302	81,556	1,422,858
Pozicioni neto për valuta të huaja		50,787	
<hr/>			
31 dhjetor 2011	EUR	DVT (Ekuivalent i EUR)	Gjithsej
Aktive			
Paraja e gatshme	13,456	-	13,456
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	31,513	-	31,513
Bono thesari	24,988	-	24,988
Depozita me bankat e huaja	1,009,046	-	1,009,046
Mjete ne llogarit e ndërlidhura me FMN	20,464	135,223	155,687
Mjete të tjera	446	-	446
Gjithsej	1,099,913	135,223	1,235,136
Detyrime			
	209,700	-	209,700
	73,668	82,841	156,509
	782,178	-	782,178
	37,059	-	37,059
	3,337	-	3,337
Gjithsej	1,105,942	82,841	1,188,783
Pozicioni neto për valuta të huaja		52,382	

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (në vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (në vazhdim)

BQK-ja kryesisht kryen veprime me Euro, ndërsa monedhat e huaja me të cilat merret BQK-ja janë kryesisht “Të Drejtat e Veçanta të Tërheqjes” (“DVT”). Kurset e këmbimit të përdorura për përkthimin më 31 Dhjetor 2012 dhe 2011 ishin si vijon:

	2012	2011
	EUR	EUR
1 DVT (SDR)	1.1658	1.1865

DVT-të janë aktive shtesë nga rezervat e kursit të këmbimit që përcaktohen dhe mbahen nga Fondi Monetar Ndërkombëtar (FMN). Edhe pse DVT-të nuk janë valutë në vete, ato përfaqësojnë një kërkesë potenciale në valuta të vendeve anëtare të FMN-së me të cilat mund të këmbehen. DVT-të janë krijuar në vitin 1969 si pasojë e mungesës së aktiveve në valutat e preferuara të kohës si dollari amerikan dhe ari, vlera e DVT-ve përcaktohet si mesatare e shportës së katër valutave kryesore, euro, dollari amerikan, funta britanike dhe jeni japonez.

(e) Rreziku operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjeve direkte apo indirekte që shkaktohen nga një shumëllojshmëri shkaqesh të lidhura me proceset e BQK-së, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën si dhe faktorët e tjerë të jashtëm përveç rrezikut kreditor, të tregut dhe likuiditetit siç janë kërkesat ligjore dhe rregullative si dhe standardet e pranuar gjerësisht të sjelljes korporative. Rreziku operacional rrjedh nga të gjitha operacionet e BQK-së dhe prek të gjitha njësitë organizative.

Objekti i BQK-së është të menaxhojë rrezikun operacional si dhe të balancojë evitimin e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të BQK-së me administrimin efektiv të kostove.

Përgjegjësia kryesore për zhvillimin dhe implementimin e kontrolleve për monitorimin e rrezikut operacional i përket stafit menaxhues të çdo njësie organizative. Kjo përgjegjësi shoqërohet me respektimin e të gjitha standardeve të BQK-së për menaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesat për ndarjen e detyrave dhe përgjegjësi, duke përfshirë këtu edhe autorizimin e pavarur të transaksioneve;
- kërkesat për vlerësime dhe monitorime të transaksioneve;
- përshtatshmëria me kërkesat rregullative dhe ligjore;
- dokumentimi i kontrolleve dhe procedurave;
- kërkesat për vlerësimin periodik të rrezikut operacional dhe përshtatshmërisë së kontrolleve dhe procedurave për menaxhimin e këtij rreziku;
- kërkesat për raportimin e humbjeve operative dhe propozimit të veprimeve korigjuese;
- zhvillimin e planeve emergjente;
- trajnimin dhe zhvillimin profesional;
- standardet etike dhe të mirësjelljes;
- zvogëlimin të rrezikut, duke përfshirë dhe sigurimin kur kjo është efektive.

Përshtatshmëria me standardet e BQK-së mbështetet nga një program kontrollesh periodike të ndërmarra nga Auditimi i brendshëm. Gjetjet e kontrolleve të Auditimit të brendshëm diskutohen me menaxherët e njësisë organizative me të cilat ato janë të lidhura dhe konkluzionet i dërgohen Komitetit të Auditimit dhe menaxhmentit të BQK-së.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Menaxhim i rrezikut financiar (në vazhdim)

(f) Menaxhimi i kapitalit

Ligji nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës, i miratuar më datën 22 korrik 2010 nga Kuvendi i Republikës së Kosovës, përcakton kërkesat e kapitalit të BQK-së. Sipas këtij ligji, kapitali i autorizuar i BQK-së është 30 milionë Euro. Kapitali mund të rritet me shuma të tilla siç propozohet nga BQK dhe aprovet nga Qeveria. Asnjë reduktim i kapitalit të BQK-së nuk do të lejohet në asnjë kohë

Sipas Ligjit nr. 03/L-209, të ardhurat neto ose humbja neto e BQK-së llogariten në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Nga të ardhurat neto duke hequr gjithsej shumën e fitimeve të perealizuara të rivlerësimit, nxirren fitimet e disponueshme për shpërndarje (sipas nenit 56 të ligjit të lartpërmendur).

Të ardhurat neto shpërndahen çdo vit në rezervën të përgjithshme derisa shuma totale e kapitalit fillestar dhe rezervat e përgjithshme barazohen me pesë përqind (5%) të detyrimeve monetare të Bankës Qendrore.

Pjesa prej 50% e bilancit neto të të ardhurave të realizuara që mbeten pas përmbushjes së kriterit të 5% të përmendur më lart, duhet t'i transferohet Ministrisë së Ekonomisë dhe Financës. Ndërsa 50% që mbetet nga të ardhurat e realizuar duhet t'i alokohet llogarisë së rezervës së përgjithshme të BQK-së.

5. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Menaxhmenti diskuton me Bordin e Bankës Qendrore zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave dhe vlerësimeve kritike kontabël të BQK-së, dhe aplikimin e këtyre politikave dhe vlerësimeve. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen vazhdimisht dhe bazohen në eksperiencën historike dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmëritë e ngjarjeve të ardhshme të cilat besohet të jenë të arsyeshme në rrethana të caktuara.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi menaxhimin e rrezikut financiar (shi shënimin 4).

Burimet kryesore të pasigurisë në matje

Lejimet për humbjet kreditore

Mjetet e regjistruara me kosto të amortizuar vlerësohen për të identifikuar rënien në vlerë të aktivit, në bazë të politikave të përshkruara në 3(f)(vi). Përbërësi specifik në totalin e provizioneve për rënie në vlerë të mjeteve financiare të vlerësuara individualisht, bazohet në vlerësimin më të mirë të rrjedhjeve të pritshme të parasë. Për të llogaritur këto rrjedhje të parave menaxhmenti i BQK-së gjykon mbi situatën financiare të palës në transaksion dhe vlerës neto të realizueshme të çdo kolaterali të vendosur. Çdo aktiv me rënie në vlerë, matet bazuar mbi cilësitë e tij, dhe llogaritja e rrjedhjeve të parasë që konsiderohen të arkëtueshme aprovet në mënyrë të pavarur nga menaxhmenti.

Gjykime kritike kontabël në aplikimin e politikave kontabël të BQK-së

Gjykimet kritike kontabël të kryera gjatë aplikimit të politikave kontabël të BQK-së përfshijnë:

Klasifikimi i mjeteve dhe detyrimeve financiare

Politikat kontabël të BQK-së krijojnë mundësinë që aktivet dhe detyrimet të vendosen që në fillim në kategori të ndryshme kontabël sipas rrethanave të caktuara.

Në klasifikimin e aktiveve si të mbajtura deri në maturim, BQK-ja ka treguar se ka qëllimin pozitiv dhe aftësinë për ti mbajtur mjetet deri në datën e maturimit, siç kërkohet nga politikat kontabël 3 (h).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

6. Mjetet dhe detyrimet financiare (klasifikimet kontabël dhe vlerat e drejta)

Tabela më poshtë paraqet klasifikimin për çdo klasë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të BQK-së, si dhe vlerat e drejta të tyre.

<i>Në mijë Euro</i>	Shënim	Kredi dhe llogari të arkëtueshme	Të mbajtura deri në maturim	Të tjera me kosto të amortizuar	Vlera totale e mbartur	Vlera e drejtë
31 dhjetor 2012						
	7	16,761	-	-	16,761	16,761
	8	99,549	-	-	99,549	99,549
	9	-	285,983	-	285,983	285,984
	10	821,590	-	-	821,590	821,590
	11	245,401	-	-	245,401	245,401
		1,183,301	285,983	-	1,469,284	1,469,285
	15	-	-	302,147	302,147	302,147
	16	-	-	246,890	246,890	246,890
	17	-	-	821,509	821,509	821,509
	18	-	-	49,023	49,023	49,023
	19	-	-	2,428	2,428	2,428
		-	-	1,421,997	1,421,997	1,421,997
<i>Në mijë Euro</i>						
31 dhjetor 2011						
	7	13,456	-	-	13,456	13,456
	8	31,513	-	-	31,513	31,513
	9	-	24,988	-	24,988	24,990
	10	1,009,046	-	-	1,009,046	1,009,046
	11	155,687	-	-	155,687	155,687
		1,209,702	24,988	-	1,234,690	1,234,692
	15	-	-	209,700	209,700	209,700
	16	-	-	156,509	156,509	156,509
	17	-	-	782,178	782,178	782,178
	18	-	-	37,059	37,059	37,059
	19	-	-	2,427	2,427	2,427
		-	-	1,187,873	1,187,873	1,187,873

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

7. Paraja e gatshme

Paraja e gatshme shprehet e gjitha në Euro.

8. Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja

Këto llogari mbahen në bankat e mëposhtme:

	2012	2011
Deutsche Bundesbank	40,240	30,961
Raiffeisen Zentralbank	650	61
Commerzbank	-	481
Banque De France	1,050	-
Deutsche Bank	17,264	10
Banque centrale du Luxembourg	40,345	-
Gjithsej	99,549	31,513

Të gjitha llogaritë rrjedhëse kanë një vlerësim kreditor prej dhe mbi A-1/P-1, sipas vlerësimit të vitit 2012 të bërë më 31 dhjetor 2012 nga Standard & Poors/Moody's.

9. Bono thesari

Bonot e thesarit janë letra të borxhit qeveritar nga vendet e Bashkimit Evropian. Ato kanë maturitetet deri në dymbëdhjetë muaj dhe janë për t'u mbajtur deri në maturim. Të gjitha bonot janë në Euro dhe kanë norma efektive interesi nga 0.005% deri në 2.131% vjetore (2011: 0.35% deri në 1.20%).

Bonot e thesarit lëshohen nga qeveritë e vendeve të Bashkimit Evropian si më poshtë:

	2012	2011
Italia	39,994	-
Belgjika	245,989	24,988
Gjithsej	285,983	24,988

BQK-ja investon në bono thesari me një vlerësim minimal kreditor prej A-2u dhe P-2, sipas vlerësimit sipas Standard & Poor's / Moody's.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

10. Depozita me bankat huaja

Depozitat me bankat huaja janë të përbëra si më poshtë:

	2012	2011
Depozitat e afatizuara		
Raiffeisen Zentralbank	162,000	129,200
Svenska Handelsbanken	110,004	36,000
ING Bank	85,579	120,664
Deutsche Bundesbank	50,000	80,000
KBC	-	87,334
Rabobank	161,204	132,555
Danske Bank	-	98,534
Banque de France	-	165,755
Banque Centrale du Luxembourg	167,711	157,279
Deutsche Bank	85,000	-
	821,498	1,007,321
Interesi i përlogaritur në depozitat e afatizuara		
Raiffeisen Zentralbank	5	434
Svenska Handelsbanken	23	185
ING Bank	33	387
Deutsche Bundesbank	-	9
KBC	-	186
Rabobank	-	140
Danske Bank	-	1
Banque de France	-	354
Banque Centrale du Luxembourg	2	29
Deutsche Bank	29	-
	92	1,725
Gjithsej	821,590	1,009,046

11. Depozitat me bankat e huaja

Depozitat e vendosura me bankat e huaja janë të përcaktuara në Euro dhe fitojnë interes me normë efektive që varion nga 0.005% në 0.85% (2011: 0.05% në 1.68% vjetore) si dhe kanë maturitet fillestar nga 1 në 367 ditë (2011: nga 1 në 367 ditë). Të gjitha depozitat kanë një vlerësim kreditor prej A-1/P-1, sipas vlerësimit të bërë në dhjetor 2012 nga Standard & Poors/Moody's.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

12. Mjete ne llogarit e ndërlidhura me FMN

	2012	2011
Kuota e FMN-së	68,784	70,006
Titujt DVT	63,348	65,149
Interesi i përllogaritur	211	68
FMN	132,343	135,223
Qeveria		
Kërkesa nga Qeveria e Kosovës për shfrytëzimin e fondeve të FMN-së (SBA)	113,058	20,464
Gjithsej	245,401	155,687

Mjetet e listuara më sipër lidhen me pranimin e Kosovës në FMN në qershor të vitit 2009. Në lidhje me anëtarësimin e Kosovës në FMN, BQK-ja vepron si depozitues dhe agjent fiskal. Kjo është në përputhje me Ligjin nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës dhe Ligjin nr. 03-L-152 për Anëtarësimin e Republikës së Kosovës në Fondin Monetar Ndërkombëtar dhe Organizatat e Grupit të Bankës Botërore.

Kuota në FMN përfaqëson kuotën e regjistrimit që është përcaktuar në kohën e pranimin dhe është e shprehur në DVT (e shpalosur më lartë në ekuivalent të Euros) dhe shuma përcaktohet në bazë të rregullave të FMN-së.

Titujt DVT përfaqësojnë aktive të aprovuara nga Bordi i Guvernatorëve të FMN-së sipas alokimeve DVT ndaj vendeve anëtare të FMN-së (vendime të marra më 28 gusht 2009 dhe 9 shtator 2009). Titujt DVT përfitojnë norma vjetore të interesit në vitin 2012 të cilat variojnë nga 0.06% në 0.16% vjetore (2011: 0.11% - 1.55% vjetore).

Kërkesa nga Qeveria për shfrytëzimin e fondeve të FMN-së përfaqësojnë si detyrime ndaj Qeverisë që rrjedhin nga nënshkrimi i Marrëveshjes së linjës në shfrytëzim (Stand-by Arrangement) ndërmjet Qeverisë së Kosovës dhe FMN-së në qershor të vitit 2010 dhe 2012, me anë të së cilës Qeveria e Kosovës ka përfituar nga FMN një linjë të shfrytëzimit të mjeteve në përputhje me marrëveshjen në fjalë në total prej 109.7 milion DVT (127.9 milion Euro). Norma e interesit të kësaj marrëveshje është e lidhur me normën e interesit sipas kushteve të tregut të normës bazë të interesit të vendosur nga FMN-ja, e cila vetë është e lidhur me normën e interesit të DVT-ve. Norma e interesit për vitin 2012 lëviz mesatarisht nga 1.06% deri në 1.16% vjetore (prej gushtit 2011 deri më 31 dhjetor 2011 ka lëvizur nga 1.11% deri në 1.55%).

Saldo e tërhequr nga Qeveria e Kosovës nga marrëveshja në fjalë (SBA) me FMN-në më 31 dhjetor 2011 dhe tri pjesët tjera gjatë vitit 2012 është rreth 97 milion DTV (113 milion Euro). BQK-ja vepron si institucion depozitues për Qeverinë e Kosovës. Për të rregulluar këtë marrëveshje me FMN-në, BQK-ja dhe Qeveria e Kosovës kanë arritur një marrëveshje në korrik 2010 dhe prill 2012 “mbi procedurat për kërkesë, pranim dhe ri-blerje të fondeve nga FMN-ja sipas kushteve të marrëveshjes (Stand-By Arrangement). Bazuar në këtë marrëveshje BQK-ja tërheq DVT-të nga FMN-ja në emër të Qeverisë dhe i krediton këto fonde në llogarinë e Qeverisë.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

12. Prona dhe pajisjet

Prona dhe pajisjet përbëhen si më poshtë:

	Investimet në objektet me qira	Pajisje	Kompjuterë	Automjet e	Aktivët në ndërtim	Gjithsej
Kosto						
Gjendja më 1 janar 2011	1,279	1,566	846	286	9	3,986
Blerje	-	31	119	-	184	334
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	(279)	(162)	-	-	(441)
Gjendja më 31 dhjetor 2011	1,279	1,318	803	286	193	3,879
Gjendja më 1 janar 2012	1,279	1,318	803	286	193	3,879
Blerje	106	41	27	-	-	174
Gjendja më 31 dhjetor	165	-	28	-	(193)	-
Gjendja më 31 dhjetor	-	-	-	(44)	-	(44)
Gjendja më 31 dhjetor 2012	1,550	1,359	858	242	-	4,010
Zhvlerësimi						
Gjendja më 1 janar 2011	256	1,220	664	121	-	2,261
Zhvlerësimi i vitit	64	233	133	54	-	484
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	(279)	(163)	-	-	(442)
Gjendja më 31 dhjetor 2011	320	1,174	634	175	-	2,303
Gjendja më 1 janar 2012	320	1,174	634	175	-	2,303
Zhvlerësimi i vitit	71	66	117	46	-	300
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	-	-	(44)	-	(44)
Gjendja më 31 dhjetor 2012	391	1,240	751	177	-	2,559
Vlera bartëse						
Gjendja më 1 janar 2011	1,023	346	182	165	9	1,725
Gjendja më 31 dhjetor 2012	959	144	169	111	193	1,576
Gjendja më 31 dhjetor 2012	1,159	119	107	65	-	1,450

Nuk ka mjete të bllokuara si kolaterale më 31 dhjetor 2012 (31 dhjetor 2011: asnjë).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

13. Mjetet e paprekshme

Mjetet e paprekshme përbëhen si më poshtë:

	Programe kompjuterike në zhvillim	Programe kompjuterike	Gjithsej
Kosto			
Gjendja më 1 janar 2011	826	1,194	2,020
Blerje	620	118	738
Transfere (nga)/për	(800)	800	-
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	(177)	(177)
Gjendja më 31 dhjetor 2011	646	1,935	2,581
Gjendja më 1 janar 2012	646	1,935	2,581
Blerje	-	101	101
Transfere të programeve kompjuterike	(621)	621	-
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2012	25	2,657	2,682
Amortizimi			
Gjendja më 1 janar 2011	-	1,111	1,111
Amortizimi për vitin	-	141	141
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	(177)	(177)
Gjendja më 31 dhjetor 2011	-	1,075	1,075
Gjendja më 1 janar 2012	-	1,075	1,075
Amortizimi për vitin	-	182	182
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2011	-	1,257	1,257
Shumat e bartura			
Gjendja më 1 janar 2011	826	83	909
Gjendja më 31 dhjetor 2012	646	860	1,506
Gjendja më 31 dhjetor 2012	25	1,400	1,425

14. Mjete tjera

Mjetet e tjera përbëhen si më poshtë:

	2012	2011
Të ardhura të përlogaritura nga tarifata	390	371
Llogari të arkëtueshme dhe parapagime	72	75
Gjithsej	462	446

Të ardhura të përlogaritura nga tarifata paraqesin vlerësimet për tarifata nga ripërtëritja e licencave dhe tarifa të tjera nga institucionet financiare vendore për tremujorin e fundit.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

15. Detyrime ndaj bankave ne vendë

Sipas Rregullës XVII të BQK-së për mbikëqyrjen bankare, bankat komerciale që operojnë në Kosovë janë të detyruara të mbajnë rezerva të likuiditetit në shumën prej 10% të depozitave të kualifikuara të klientëve të tyre. Së paku gjysma e kësaj rezerve duhet të mbahet në llogari në BQK.

BQK paguan interes për mjetet e bankave komerciale që mbahen në llogari te ajo deri në shumën e përcaktuar me minimumin e rezervave të detyrueshme. Nuk paguhet interes nga BQK-ja ndaj bankave tregtare për shumat e mbajtura në BQK mbi minimumin e kërkuar të kapitalit. Norma vjetore e interesit gjate vitit që u mbyll më 31 dhjetor 2012 ishte 0.00% (31 dhjetor 2011: 0.10%).

Detyrime ndaj bankave vendase

	2012	2011
ProCredit Bank Kosovë	29,605	29,255
Raiffeisen Bank Kosovë	25,332	28,314
NLB Prishtina	15,613	12,062
Banka Ekonomike e Prishtinës	5,887	5,356
Banka për Biznes	4,188	3,713
Banka Kombëtare Tregtare	8,465	4,674
Banka Ekonomike Turke - TEB	12,052	8,553
Komercijalna Banka – Dega Mitrovicë	1,955	1,774
Gjithsej rezerva e kërkuar	103,097	93,701

Shuma shtesë mbi rezervën e kërkuar

ProCredit Bank Kosovë	65,204	35,547
Raiffeisen Bank Kosovë	11,078	9,775
NLB Prishtina	35,843	8,105
Banka Ekonomike e Prishtinës	18,770	21,220
Banka për Biznes	16,540	25,630
Banka Kombëtare Tregtare	28,092	4,900
Banka Ekonomike Turke	14,617	8,992
Komercijalna Banka – Dega Mitrovicë	1,872	1,816
Turkiye is Bankasi a.s.	6,999	-
Banka Kreditore e Prishtinës	35	14
Gjithsej shtesa në llogaritë rrjedhëse	199,050	115,999
Gjithsej	302,147	209,700

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

16. Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN

	2012	2011
FMN Llogaria nr. 1	172	175
FMN Llogaria nr. 2	6	5
FMN Llogaria e letrave me vlerë	165,156	73,488
FMN DVT Shpërndarja	64,550	65,697
Interesi i përllogaritur	211	68
Gjithsej detyrimi ndaj FMN	230,095	139,433
Detyrimi ndaj Qeverisë		
FMN- Pjesa e kuotës e paguar nga Qeveria	16,795	17,076
Gjithsej detyrimi ndaj Qeverisë	16,795	17,076
Gjithsej	246,890	156,509

Vlerat e mësipërme lidhen me pranimin e Kosovës në FMN në qershor 2009.

Llogaritë nr.1 dhe nr.2 janë llogari të FMN-së në BQK që janë hapur sipas kërkesave të bazuara në rregullat dhe rregulloret e FMN-së.

Llogaria e letrave me vlerë të FMN-së paraqet një lloj dëftese të borxhit (note e pagueshme), të cilën Qeveria e Kosovës duhet ta paguaj, sipas kërkesës së FMN-së. Kjo shumë paraqet detyrimin BQK-së ndaj FMN-së dhe përputhet me kërkesën korresponduese të BQK-së tek Qeveria e Kosovës.

Pjesa e paguar në FMN e kuotës nga Qeveria e Kosovës, paraqet shumën që Qeveria e Kosovës ia ka paguar FMN-së në emër të kuotës së FMN-së.

Shpërndarja DVT-ve paraqet shpërndarjet e DVT-ve në shtetet anëtare të FMN-së, që është aprovuar nga Bordi i Guvernatorëve të FMN-së më 28 gusht 2009 dhe 9 shtator 2009.

Shpërndarjet e DVT-ve dhe pjesa e paguar e kuotës janë interese që përmbajnë norma vjetore interesi mesatar nga 0.06% - 0.16% për vitin 2012 (2010: 0.11% - 0.55% vjetore).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

17. Detyrimet ndaj institucioneve qeveritare

Detyrimet ndaj institucioneve qeveritare përfshijnë llogaritë rrjedhëse si më poshtë:

	2012	2011
Llogaritë rrjedhëse		
Thesari - Ministria e Financave	73,697	89,326
Agjencia Kosovare e Privatizimit	549,403	265,310
Institucionet e përkohshme administrative	407	729
Gjithsej llogaritë rrjedhëse	623,507	355,365
Depozita me afat		
Thesari - Ministria e Financave	152,007	105,042
Agjencia Kosovare e Privatizimit	-	321,771
Gjithsej depozitat me afat	152,007	426,813
Letra me vlerë		
Thesari - Ministria e Financave	45,995	-
Gjithsej letra me vlerë	45,995	-
Gjithsej	821,509	782,178

Norma efektive e interesit për llogaritë rrjedhëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2012 është 0.00% (për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2011: 0.10% vjetore). Për depozitat me afat normat e interesit efektiv për vitin 2012 lëvizin nga 0.01% - 0.85% (2011: 0.25% - 1.53% vjetore).

18. Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike

	2012	2011
Llogaritë rrjedhëse		
Kompanitë e sigurimeve	4,227	6,938
Institucionet tjera publike	44,725	30,050
Fondet e licencuara pensionale	68	68
Të tjera	3	3
	49,023	37,059

Norma efektive e interesit për llogaritë rrjedhëse më 31 dhjetor 2012 është 0.00% (31 dhjetor 2011: 0.10% vjetore).

19. Detyrime të tjera vendase

	2012	2011
Llogari në përkujdesje	2,428	2,427
Të ardhura të shtyra nga grantet	590	595
Të ardhurat tjera të shtyra	76	62
Kreditorë të ndryshëm	195	242
Të ardhura dhe detyrime tjera të shtyra	-	11
	3,289	3,337

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

19. Detyrime të tjera vendase (në vazhdim)

Bilanci i llogarive në përkujdesje përbëhet nga këto lloje të llogarive dhe shumave.

Shuma prej 1,135 Euro paraqet shumat e qerasë të mbledhura nga BQK-ja deri më 5 janar 2004 në emër të Qeverisë së Kosovës për zyrat e ish-bankës kombëtare të Kosovës, të cilat i ishin lëshuar me qira subjekteve të ndryshme/individëve. Kjo shumë përfshinë edhe interesin e fituar nga këto pagesa të qirasë deri më 31 dhjetor 2012.

Të përfshira në llogaritë e sigurta të kujdestarisë janë edhe disa shuma parash, në monedha të ndryshme dhe aktive të tjera, që BQK-ja i ka trashëguar që nga krijimi, nga Banka Popullore Kosovës dhe interesin e fituar mbi to përgjatë viteve.

Po ashtu në kuadër të llogarive në përkujdesje janë të përfshira edhe 756 mijë Euro, që ndërlidhen me procesin e likuidimit të kompanisë së Sigurimeve Kosova e cila është likuiduar në prill të vitit 2010.

Lëvizjet në të hyrat nga grantet janë si vijon:

	Ministria e Financave	Banka Botërore	ECB	Gjithsej
Të hyrat e shtyra nga grantet më 1 janar 2011	5	-	-	5
Grante të pranuar gjatë vitit	606	11	17	634
Të ardhurat nga grantet për vitin	(16)	(11)	(17)	(44)
Të hyrat e shtyra nga grantet më 31 dhjetor 2011	595	-	-	595
Të hyrat e shtyra nga grantet më 1 janar 2012	595	-	-	595
Grante të pranuar gjatë vitit	12	36	2	50
Të ardhurat nga grantet për vitin	(52)	(1)	(2)	(55)
Të hyrat e shtyra nga grantet më 31 dhjetor 2012	555	35	-	590

20. Kapitali i autorizuar

Kapitali i Autorizuar i BQK-së më 31 Dhjetor 2012 dhe 2011 është 30,000 Euro sipas Ligjit nr. 03/L-209 të miratuar më 22 korrik 2010.

BQK i raporton direkt Kuvendit të Kosovës. Kapitali i BQK-së nuk i nënshtrohet ndonjë detyrimi.

21. Fondi rezervë

Niveli i rezervave të përgjithshme rregullohet me Ligjin nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës. Fitimi neto i çdo viti financiar, shpërndahet si përshkruhet në shënimin 4 (f) në përputhje me këtë ligj.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

22. Të ardhura nga interesi, neto

Të ardhurat nga interesi, neto përbëhen si më poshtë:

	2012	2011
Të ardhura nga interesi		
Nga plasmanët ne tregun e parasë	2,398	8,943
Nga bonot e thesarit	269	696
Nga llogaritë rrjedhëse	119	440
	2,786	10,079
Shpenzimet e interesit		
Në llogaritë rrjedhëse të entiteteve jo-bankare	255	870
Në llogaritë rrjedhëse të bankave	73	598
Në depozitat me afat	1,442	6,117
	1,770	7,585
Të ardhura nga interesi, neto	1,016	2,494

23. Të ardhura nga tarifa dhe komisione, neto

Të ardhurat nga tarifa dhe komisione (ndalesa), neto përbëhen si më poshtë:

	2012	2011
Të ardhura nga tarifaf		
Nga depozitime parash	463	372
Nga transfertat e jashtme hyrëse	32	68
Nga transfertat e jashtme dalëse	203	238
Nga sistemi kliringut ndërbankar	321	281
Nga sistemi i regjistrimit të kredive	135	158
Nga menaxhimi i fondeve të thesarit	721	1,500
Tarifaf e tjera	39	34
	1,914	2,651
Shpenzimet nga tarifaf		
Për transport parash	350	259
Për transaksione me bankat korrespondente	35	31
Ngarkesat për dënime	3	-
	388	290
Të ardhura neto nga tarifaf dhe komisionet,	1,526	2,361

Të ardhurat nga menaxhimi i fondit të thesarit rrjedhin nga shërbimet e menaxhimit të mjeteve të thesarit të Ministrisë së Financave. Këto shërbime janë në përputhje me Ligjin për BQK-në.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

24. Të ardhura nga grantet

Të ardhurat nga grantet përbëhen si më poshtë:

	2012	2011
Banka Qendrore Evropiane ("BQE")	2	17
Banka Botërore	1	11
Ministria e Ekonomisë dhe e Financave	52	16
Gjithsej	55	44

25. Të ardhura operative të tjera

Të ardhurat të tjera operative përfshijnë kryesisht tarifa të vendosura ndaj institucioneve financiare në Kosovë si pjesë e lëshimit dhe ripërtëritjes së licencave, po ashtu edhe tarifa tjera të detyrueshme që kanë të bëjnë me aktivitetet e tyre.

Të ardhurat e tjera operative përbëhen si më poshtë

	2012	2011
Tarifa ngarkuar për kompanitë e sigurimit	1,017	938
Tarifa ngarkuar për bankat tregtare	599	611
Tarifa nga institucionet financiare jo-bankare	62	67
Tarifa nga ripërtëritja e pensioneve	27	-
Te ardhura tjera	24	4
Gjithsej	1,729	1,620

26. Shpenzimet e personeli

Shpenzimet e personelit përbëhen si më poshtë:

	2012	2011
Pagat dhe tatimet	1,927	1,639
Kontributet pensionale	303	261
Shpenzimet e sigurimit shëndetësor	97	97
Trajnimet e stafit	62	85
Shpenzimet e Bordit të BQK-së	128	132
Të tjera	49	35
Gjithsej	2,566	2,249

Numri i punonjësve në BQK në vitin 2012 ishte 178 (2011: 167).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

27. Shpenzime të përgjithshme dhe administrative

Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative përbëhen si më poshtë:

	2012	2011
Shpenzimet e sigurimit	201	223
Mirëmbajtje dhe riparime	69	53
Mirëmbajtja e programeve kompjuterik	178	209
Shpenzimet e komunikimit (telefon, teleks, dhe internet)	57	79
Shërbime komunale	84	81
Shpenzimet e auditimit dhe këshillimit	14	20
Shpenzimet sigurisë dhe ruajtjes	78	79
Udhëtime dhe transport	88	95
Shpenzimet e funksionimit të veturave	25	22
Materiale zyre	26	32
Shpenzime për ushqim dhe reprezentacion	72	44
Shpenzimet për artikuj konsumues për kompjuterë dhe pajisje të tjera	41	50
Shpenzimet e publikimit dhe shpenzimet e literaturës	34	41
Të tjera	15	23
Gjithsej	982	1,051

28. Fitimi/(humbjet) neto nga këmbimi valutor

Fitimi neto nga kursi i këmbimi valutor është prej 32 mijë Euro për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2012 (2011: humbje prej nga 1,139 mijë) përbëhen nga fitimi / humbja si e ardhur e përealizuara nga kurset e këmbimit që vijnë nga diferencat në këmbimet valutore nga përkthimi i mjeteve dhe detyrimeve të DVT-ve të shprehura në librat e BQK-së

29. Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përbëhen si më poshtë:

	Shënim	2012	2011
Paraja e gatshme	7	16,761	13,456
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	99,549	31,513
Bono thesari me maturitet deri në tre muaj		39,994	-
Depozita me bankat e huaja me maturitet me maturitet deri në tre muaj		540,915	727,244
Gjithsej		697,219	772,213

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen për qëllim të përmbushjes së detyrimeve të likuiditetit kryesisht afatshkurtër, se sa për investime ose qëllime të tjera. Një investim kualifikohet si ekuivalent i parasë kur ai ka maturim afatshkurtër, më pak se tre muaj nga data e blerjes.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

30. Detyrime të kontraktuara dhe kontingjente

Ligjore

BQK-ja është e përfshirë në procedura ligjore rutinë që janë në kursin e zakonshëm të veprimitarisë. Është mendimi i menaxhmentit se rezultati përfundimtar i këtyre padive nuk do të ketë një efekt të rëndësishëm në pasqyrat financiare të BQK-së më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2012.

Detyrimet te kontraktuara kreditore

Më 31 dhjetor 2012, BQK-ja kishte për detyrim që të vendoste depozita (plasmanë) në shumën e përgjithshme prej 50 milion Euro (31 dhjetor 2011, BQK-ja kishte për detyrim që të vendoste depozita në shumën e përgjithshme prej zero Euro).

Detyrime të tjera

Detyrime e tjera përbëhen si vijon:

	2012	2011
Kontrata për pajisje	50	-
Kontrata për shërbime	44	-
Gjithsej	94	-

Në vitin 2009, Kosova u bë anëtare e organizatave të grupit të Bankës Botërore – Banka Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim (BNRZH), Shoqata Ndërkombëtare për Zhvillim (SHNZH), si dhe Agjencia për Garantimin e Investimeve Shumëpalëshe (AGISH). Në lidhje me anëtarësimin e Kosovës në Bankën Botërore, BQK-ja vepron si depozitar. Kjo është në përputhje me Ligjin nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës dhe Ligjin nr. 03-L-152 për Anëtarësimin e Republikës së Kosovës në Fondin Monetar Ndërkombëtar dhe Organizatat e Grupit të Bankës Botërore.

Në qershor 2009, Qeveria e Kosovës lëshoi letra premtimi për të bërë pagesa lidhur me anëtarësimet në agjencitë e Bankës Botërore të lartpërmendura, sipas kërkesës dhe instruksioneve të pagesës së tyre. Shuma totale më 31 dhjetor 2012 dhe 2011 e këtyre letrave të premtimit është 4,007 mijë Euro.

31. Veprimet me palët e lidhura

Palët e lidhura përfshijnë menaxhmentin kyç dhe Bordin Bankës Qendrore. Kompensimet e tyre paraqiten më poshtë:

	2012	2011
Kompensimet për anëtarët e Bordit të Bankës Qendrore	120	130
Kompensimet për Komitetin e Auditimit	8	2
Kompensimi për menaxhmentin ekzekutiv	139	103
Gjithsej	267	235

32. Ngjarjet pas datës së mbylljes së bilancit

Nuk ka ngjarje të rëndësishme pasuese pas bilancit për të cilat të ketë nevojë për rregullime ose shënime shpjeguese në këto pasqyra financiare.